

u.remissvar@regeringskansliet.se

rasmus.lukk@regeringskansliet.se

Skolinspektionens yttrande över utkast till lagrådsremiss Skärpta krav i sfi

Regeringskansliets diarienummer: U2024/00641

Skolinspektionen har beretts möjlighet att yttra sig över utkastet till lagrådsremiss Skärpta krav i sfi.

Inledningsvis vill myndigheten uppmärksamma att det sammantagna regelverket för komvux är komplext och svåröverblickbart. Detta är generellt viktigt att beakta vid ändringar av regelverket. Myndigheten har framfört detta även i tidigare remissyttranden.¹

Skolinspektionen tar inte ställning i sak till de föreslagna tidsbegränsningarna – men vill påtala vikten av att stärka kvaliteten inom sfi

Skolinspektionen tar inte ställning i sak till de föreslagna tidsbegränsningarna i avsnitt 6.4 och 8 i utkastet till lagrådsremiss.

Skolinspektionen vill dock framhålla att oavsett vilken reglering om tidsbegränsning som införs är det viktigt att stärka kvaliteten på utbildning inom komvux i sfi, för att elever ska ges goda och likvärdiga möjligheter att utveckla sina kunskaper i svenska. Avsedda effekter om ökad genomströmning kan annars försvagas eller utebli på grund av att all utbildning inom komvux i sfi inte håller tillräckligt hög kvalitet.

¹ Se bl.a. Skolinspektionens remissyttranden över *betänkandet En modell för att mäta och belöna progression inom sfi* (SOU 2022:17) (U2022/01572), över KLIVA-utredningens betänkande *Samverkande krafter* (SOU 2020:66) (U2020/06271) och över betänkandet *En andra och en annan chans – ett komvux i tiden* (SOU 2018:71) (U2018/03652/GV).

Skolinspektionen har i flera granskningar konstaterat att kvaliteten i sfi varierar starkt och att vissa elever möter en utbildning som inte ger goda förutsättningar att utveckla grundläggande kunskaper i svenska språket. I myndighetens redovisning 2024 av ett regeringsuppdrag om att granska sfi framfördes bland annat att utvecklingsbehov har konstaterats i flera av de sfi-verksamheter som omfattats av tematisk kvalitetsgranskning, och att utvecklingsbehoven gäller både när- och distansundervisning. I redovisningen lyftes också att det, mot bakgrund av problem i utbildningen inom komvux i sfi som påtalats av olika utredningar och inspektionsinsatser över lång tid, kan finnas skäl att se över komvux i sfi.²

Viktigt med beredskap för andra insatser för att lära sig grundläggande svenska för den elevgrupp som inte når utbildningens mål inom tidsgränsen

Skolinspektionen ser en risk för att det kommer att finnas personer som inte når utbildningens mål inom given tid, och som därmed inte längre har rätt till komvux i sfi men som fortfarande har ett behov av att utveckla grundläggande kunskaper i svenska språket. Detta med tanke på att det idag finns elever som inte når målen för utbildningen, oavsett tid. Vidare med anledning av att vi i tematiska kvalitetsgranskningar ser exempel på verksamheter som har flera utvecklingsområden i relation till Skolinspektionens kvalitetskriterier. Skolinspektionen vill uppmärksamma att det kan finnas behov av att se över vilka konsekvenser detta får för andra insatser och utbildningar.

I ärendets slutliga handläggning har följande personer deltagit: jurist Jonas Hedström, utredare Inger Sandberg och utredare Ingrid Jerkeman.

Torun Rudin

Stabschef

Anne-Marie Lindström

Föredragande, utredare

² Skolinspektionen (2024). Rapport nr 2024:1 *En granskning av kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)*. Redovisning av regeringsuppdrag, U 2021/04942. Dnr: SI 2023:7614. Skolinspektionen (2023). *Undervisning inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Att lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk*. Dnr SI 2021:7631. Skolinspektionen (2018) *Undervisning i svenska för invandrare*. Dnr 2016:6995.